

grad u nastajanju

dubrovnik 2020. kandidat za europsku prijestolnicu kulture

uvod

Pred vama je sažetak kandidacijske knjige Dubrovnika za naslov Europske prijestolnice kulture 2020. godine. U njemu ćete iščitati temeljne probleme kulturnog, socijalnog i umjetničkog života Dubrovnika, kao i prijedloge njihovih rješenja kroz projekte, programe i aktivnosti sadržane u konceptu kandidature Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture 2020. godine.

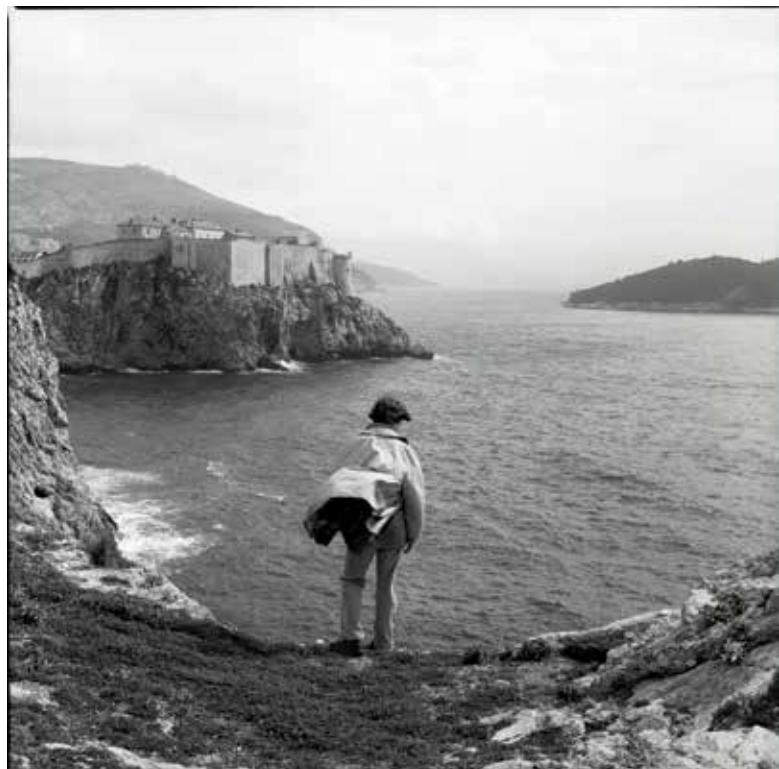
Proces kandidature Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture iziskivao je od nas poštivanje strukture i zadane forme kandidacijske knjige, tzv. *bidbooka* čiju okosnicu čini formular od pedeset pitanja koja se tiču konteksta dubrovačke kandidature, svojevrsnog

odgovora na taj kontekst kroz koncept, programe i aktivnosti same kandidature; strategije razvoja kulture Grada, finansijskog plana, managementa, dosega i evaluacije.

Koncept dubrovačke kandidature, kao i sama kandidacijska knjiga, rezultat su kolektivne imaginacije, zajedničke razrade i procesa stvaranja. Veliki broj kreativnih ljudi doprinio je procesu oblikovanja koncepta te pisanju kandidacijske knjige. U ovome ćete tekstu naći ideju oblikovanja programa kojom se teži preorientirati statičan grad,

obilježen prije svega vlastitim kulturnim naslijeđem i monokulturom turizma, u grad koji promiče i otvara komunikaciju te traga za novim načinima integracije kulturnih vrijednosti i suvremene kreativnosti u svakodnevni život.

I dok smo se zajednički usuglasili oko koncepta koji objedinjuje naše temeljne ideje, kroz sljedeću fazu pripreme programa i aktivnosti za Dubrovnik 2020., želimo ostaviti otvorenima mogućnosti mnoštva smjerova razvoja kulture Grada.

Ana Opalić, Iz serije
'Autoportreti' Danče, jesen
2002.

FOTOGRAFIJA—
Ana Opalić je u kontinuitetu snimala autoportrete od 1994. do 2007. godine. Emotivne i kontemplativne, snimljene u praznom prostoru, njezine fotografije često nose i neku vrstu nemira i napetosti prouzročene stvarnošću okoline.

zašto dubrovnik?

Antonio Domenico Triva,
Alegorija obilja (detalj)
sredina 17. st.,
ulje na platnu 65x97,5 cm

Iz kolekcije Dubrovački
muzeji, Kulturno povijesni
muzej

SLIKARSTVO —

Dubrovnik je povijesni grad i planetarno popularna turistička destinacija u koju svake godine stiže više od tri milijuna posjetitelja. Snažno obilježen povijesnim naslijeđem Dubrovačke Republike, atraktivnom i turistički iskoristivom kulturnom baštinom, suvremeniji je Dubrovnik postao grad raskoljen između vlastitog imidža i stvarnosti.

Obilježen s jedne strane nostalgijom za slavnom prošlošću, a s druge masovnom prisutnošću posjetitelja privučenih istom tom slavnom prošlošću, Dubrovnik danas priča zatvorenu priču o zidinama i krajnostima koje one u sebi spajaju: od tri milijuna povremenih 'žitelja' u ljetnim mjesecima do praznog grada ostatak godine. To je učestala sudsbita većine malih povijesnih gradova poput Dubrovnika – sklonih ekonomskoj instrumentalizaciji vlastite povijesti, vodenih idejom brze zarade i turističkog rasta bez dugoročnog plana za održivu budućnost grada. Iako kratkoročno profitabilna, takva slika Grada predstavlja njegovu kočnicu progresivnim stre-

mljenjima onkraj njegovih trenutnih fizičkih i mentalitetskih prepreka.

Vrijeme je da se ta fiksirana slika Dubrovnika razdrma, da se preokrene varljiva samosvijest njegovih građana, da se stvore uvjeti za hrabri pogled prema budućnosti, da se kultura osloboди svoje fiksirane uloge.

Titula Europske prijestolnice kulture, u tom smislu će poslužiti kao svojevrstan kanal kojim želimo podijeliti sebe i paradokse stvarnosti jednog povijesnog grada u kojem su njegova popularnost i obilježenost kulturom stalne prepreke za preuzimanje rizika, ali i istovremeno i tenzije na kojima nastaje umjetnička intervencija, socijalna akcija i kreativni doprinos. Mi želimo dijeliti te svoje paradokse i tenzije s drugima jer smo dio univerzalne priče o europskim vrijednostima i europskim problemima. Želimo podijeliti vlastite kapacitete, vlastite praznine i vlastite mogućnosti s ostatkom Europe, stvarajući novu Europsku prijestolnicu kulture ne za tu jednu godinu nego za dugoročnu budućnost.

grad u nastajanju

Želja nam je Dubrovnik oslobođiti slike koju ima o samom sebi i svih kočnica koje je ta slika stvorila te iz podvojene uloge koju mu je namijenila povijest i njegov recentni razvoj, stvoriti novi urbanitet – živ, zaigran, kreativan i kulturno održiv.

Ivan Ivičević Bakulić,
Mateo, 2008.

FOTOGRAFIJA —

Pri radu na osmišljavanju koncepta kandidature, vodili smo se idejom sustvaranja. U praksi to znači da je rad tima na pripremi ovog koncepta bio lišen ustaljene vertikalne linije odlučivanja. Kroz tzv. inkubatore koje su sačinjavali umjetnici, kulturni radnici, predstavnici institucija u kulturi, stručnjaci u kulturnim politikama, predstavnici kreativnih industrija te organizacija civilnog društva u kulturi – radili smo na programu koji je postao svojevrsni otvoreni kolektivni eksperiment, kojemu je cilj planiranje budućih slika Grada kroz kulturu.

Koncept Grad u nastajanju predstavlja nedovršeni trajni i otvoreni proces koji potiče uključenje svih kulturnih i socijalnih kapaciteta Grada u reinterpretaciji njegove prošlosti, promjeni njegove sadašnjosti i sustvaranju njegove budućnosti. Takav pristup omogućuje razvoj više različitih programa koji će se voditi idejom inkluzije i ravnopravne participacije svih društvenih dionika,

U sljedećoj fazi predviđene su aktivnosti:

- edukativne radionice i razmjene znanja
- kreativni i edukativni programi za mlade i djecu
- poticanje umjetničkih istraživačkih projekata (naglasak je na suvremenim umjetničkim formama, praksama i novim medijima)
- osnaživanje građana kroz participaciju u kulturi
- programi kulturnog i socijalnog poduzetništva
- programi umjetničkog mentoriranja
- programi najsuvremenijeg urbanog dizajna

omogućujući različitim glasovima sudjelovanje u stvaranju slike budućeg grada. Okrenuvši se kulturnoj zajednici Dubrovnika i Hrvatske, postavili smo pitanja koja danas opterećuju i europske građane, posebice stanovnike povijesnih gradova: Na koji se način neki grad može potaknuti i motivirati da sam sebe stalno iznova stvara, da bude budan i spreman baviti se stvarnim problemima koji ga pritišću; da bude vizionarski u promišljanju svoje budućnosti, a i dalje pažljiv i pun poštovanja prema vlastitom naslijeđu?

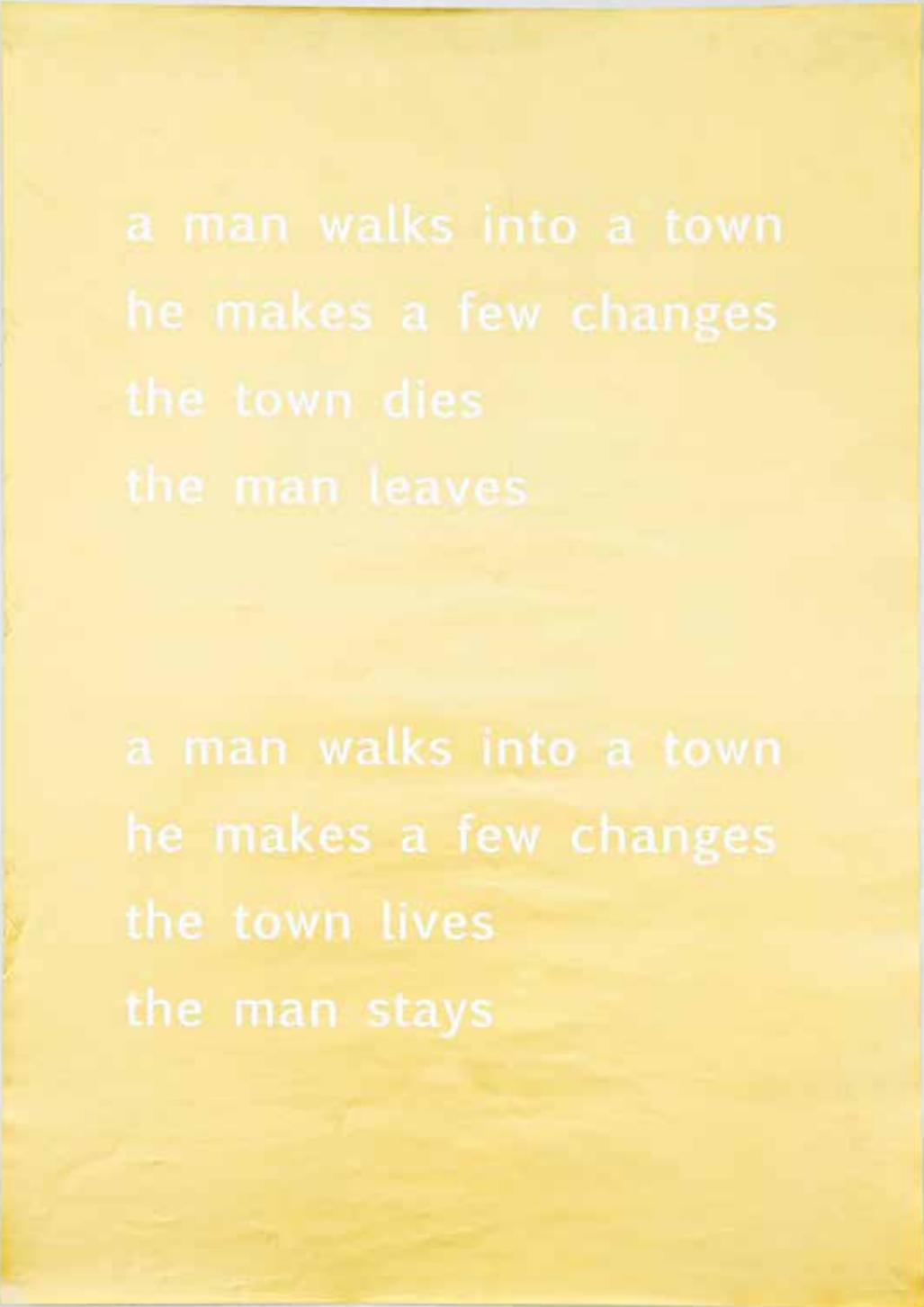
Odgovori su nam pomogli izgraditi koncept na četiri stupa koja istovremeno odražavaju dubrovačke posebnosti, ali se postavljaju i kao mogući nositelji univerzalnih europskih tema i problema. Četiri tematska stupa koncepta kandidature Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture su:

- **Zauzimanje javnog prostora**
- **Oslobađanje kreativne energije**
- **Redefiniranje identiteta**
- **Povezivanje Europe u Dubrovniku**

Pokušavajući stvoriti prostor za promjenu vodili smo se temeljnim smjernicama sustvaranja, umjetničkog istraživanja i kulturne razmjene koji su presudno utjecali na izgled našeg programa. A program Dubrovnik 2020 zamišljamo kao dinamički poligon za razvoj kulture koji će biti primjenjiv i u drugim europskim gradovima, jednako slavnima i podvojenima; gradovima koji jednako atrofiraju ili se raspadaju poput Dubrovnika. Ali i koji iznova nastaju.

U drugoj fazi procesa kandidature, njegovat ćemo kulturnu razmjenu stvarajući nove društvene i kulturne veze u različitim omjerima i različitim kontekstima od Dubrovačko-neretvanske županije, Jugoistočne Europe, Europske

unije i izvan njenih granica; u fizičkom, socijalnom i virtualnom svijetu. Kroz sljedeću fazu ćemo nastaviti surađivati s međunarodno poznatim hrvatskim umjetnicima i kulturnim dionicicima, kao i s europskim organizacijama i mrežama.

a man walks into a town
he makes a few changes
the town dies
the man leaves

a man walks into a town
he makes a few changes
the town lives
the man stays

Ben Cain, *A man walks into a town*, 2008.

Zlatni offset tisak na papiru
satin kunstdruck 100gsm
(70x50cm)

PLAKAT—
Čovjek uđe u grad, napravi
neke promjene

Luko Piplica, *Što je u valovima?*
isjecak iz video filma *Što je u valovima?*, 2009.

VIDEO —
'Prije svega trebamo biti kritični prema postupcima i jeziku umjetnosti. Fizička izloženost ne osigurava radikalnu autorsku poziciju, obraćanje stvarnosti ne otvara dijalog. Sve je u valovima.'

program

igra koja ima smisla samo
ako se kolektivno igra

Dubrovnik, odnosno Dubrovačka Republika, kroz povijest je egzistirala u prostoru između različitih političkih entiteta, kultura i civilizacija. Danas se ta uloga dijelom nastavlja, smještajući Dubrovnik u svojevrsnu izolaciju, ali i položaj posrednika između Istoka i Zapada, Europske unije i ostatka Europe, između različitih povijesti i vrijednosti. U toj ulozi

koristimo stari alat svoga opstanka kroz povijest – komunikaciju i to ne samo prema svojem okruženju, nego i u samoj zajednici.

Suvremenim se kontekstom Dubrovnika sastoji od manjka komunikacije i suprotstavljenih vrijednosti unutar same zajednice. To stvara stanje neizvjesnosti i stalne napetosti koje se može preokrenuti i upotrijebiti kao podloga za težnju prema inkluzivnosti, heterogenosti, dijalogu i kontinuiranoj kulturnoj razmjeni. Grad koji je Grad – s dubokim korijenima u slavnoj povijesti, izgrađen, ograđen i obilježen fiksiranim identitetom – odjednom postaje nedovršen grad koji poziva na daljnje sustvaranje sebe. Tako procesom sustvaranja grad postaje živim tkivom, a ne statičnom slikom.

Žarište naše kandidature omogućit će participaciju svih dionika u pokušaju uspostavljanja dugoročno održiva partnerstva na svim razinama. Nužno je prevladati podvojenost Grada i stalnu napetost između potrošnje očuvane kulturne baštine s jedne strane i održivog upravljanja kulturnim resursima s druge. Primjena načela sustvaranja može pomoći rješenju tog problema. Grad se sustvara kao ideja, kao kolektivni san u koji su uključene vizije članova lokalne zajednice, stanovnika i putnika, gradskih institucija i civilnog društva; a zadatak mu je idealu dati oblik, interakciju pretvoriti u kreativnost, a ekonomiju u sredstvo postizanja kulturnih ciljeva.

Programom kandidature Dubrovnik postaje umjetničko igralište na kojem se igra i istražuje projektne ideje, testira ih se i eventualno primjenjuje u drugim gradovima.

Gledajući na Dubrovnik kao na umjetničko igralište, želimo se odmaknuti od njegove fiksirane pozicije kao povijesnog grada, pretvarajući ga iz pitoreskne destinacije u mjesto eksperimenta i istraživanja u novonastajućim umjetničkim praksama kao i društveno-kulturnim sadržajima. Nužni preduvjet za to je osiguranje umjetničkih kapaciteta, edukacija publike te razvoj i uključivanje zajednice.

Proces Grada u nastajanju izaziva i ispituje trenutne podjele Grada svedenog na turističku destinaciju. Pokušavajući razriješiti podvojenost Dubrovnika, odgovori se moraju potražiti u prostoru između. To neobrađeno tlo je prostor šupljine između sadašnjeg stanja stvari (status quo) i vizije budućnosti, odnosno ono mjesto istraživanja i sustvaranja.

Smjernice za proces sustvaranja oslikavaju samu srž koncepta naše kandidature otvorene za kontinuirane intervencije, preklapanja, nove doprinose projektima i njihovim smjerovima, unapređivanje i pojednostavljinje, različite oblike i značenja kakve bi grad mogao imati.

Tako nastaje nacrt koji se može prenijeti i u druge gradove koji se suočavaju sa sličnim problemima, a Dubrovnik tako postaje paradigmom grada koji svoje probleme pretvara u prilike i prednosti.

vizija grada u nastanku

- grad s cjelogodišnjim kulturnim i umjetničkim programom i ponudom
- Dubrovnik kao zajednički grad njegovog domaćeg stanovništva, turista, migrantske radne snage, imigranata, manjina; grad u kojem svi dionici imaju priliku sudjelovati u stvaranju kulturnog sadržaja
- grad kao platforma za umjetničko istraživanje i taloženje te socijalnu inovaciju
- grad koji je aktivno uključen u transfer umjetničkih znanja i umijeća na mlađe generacije
- grad koji se u svim fazama razvija na čvrstim principima ekonomiske, okolišne i kulturne održivosti
- grad koji svoju geopolitičku izolaciju koristi za stvaranje pozitivnih vrijednosti suradnje, dijaloga, razmjene i solidarnosti, komunikacije
- grad kao platforma na kojoj se umjetnost, zanati i znanost spajaju u održivi lokalni razvoj
- grad koji svoje povijesno nasljeđe interpretira na način da bude zalog drugačije i bolje budućnosti
- grad koji predstavlja nove hibridne modele upravljanja u kulturi

skriveni grad

Ovim projektom pozivaju se međunarodni umjetnici, kulturni radnici i stručnjaci (antropolozi, sociolozi, povjesničari umjetnosti...) da u područjima grada nevidljivima na tzv. turističkom radaru, uđu u interakciju s lokalnom zajednicom. Ta komunikacija i saživljavanje s naseljem, ulicom ili susjedstvom početna je točka rada koja za cilj ima istraživanje i sustvaranje u skrivenim ili zapostavljenim dijelovima grada.

Prvi ciklus ovog projekta koji omogućuje stalnu komunikaciju između umjetnika i zajednice započeo je od 2016. do 2020. godine. Proizvodi tog rada u obliku intervencija u prostoru, novih djelatnosti u tim zajednicama, trenutnih poligona za umjetničko izražavanje ili nekih drugih obilježja prisutnosti umjetnika u zajednici, bit će upisani na virtualnu mapu. Mapu i aplikaciju moći će koristiti turisti i građani kako bi se potom upoznali s tim skrivenim dijelovima grada i novostvorenim socijalnim kontekstima u njima. Time se ostavlja mogućnost dugotrajnijeg 'postava' umjetničke/stručne rezidencije koja je inače vremenski ograničena.

pokretanje baštine

Baštinu shvaćamo kao zajednički resurs koji je iskorišten na krivi način ili pak nije uopće aktiviran. Zajednica mora biti aktivnije uključena u to novo interpretiranje baštine – njezinog materijalnog dijela u kojem se svakodnevno živi (zidine), ali i nematerijalne baštine koja je često iskomercijalizirana u turističke svrhe (narodni plesovi i narodna nošnja, vezovi, napjevi itd.)

Ovaj program okuplja dubrovačke umjetničke i kulturne institucije koje se bave očuvanjem i interpretacijom kulturne baštine, domaće i strane stručnjake (etnologe, antropologe, folkloriste, povjesničare umjetnosti...) te umjetnike. Njihovim zajedničkim radom težit će se novim oblicima interpretacije materijalne i nematerijalne baštine koja će se izmaknuti od paradigme 'konzerviranja' u paradigmu 'aktiviranja' te baštine. Neki od mogućih smjerova razvijanja toga zajedničkog rada su: suvremene umjetničke interpretacije narodnih plesova, uključivanje narodne baštine u suvremene umjetničke prakse, stvaranje arhiva nematerijalne mediteranske baštine, osmišljavanje umjetničkog programa u zaštićenim ljetnikovcima koji će odgovarati kulturnim, društvenim i obrazovnim potrebama zajednice; promjena vizualnog identiteta Grada obilježenog vlastitom kulturnom baštinom.

medijator dijaloga

Dubrovnik i njegovo okruženje postat će mjesto društvenog i kulturnog povezivanja. Akteri koji će koristiti Dubrovnik kao mjesto razmjene znanja i praksi, članovi su civilnog društva iz ovog dijela Europe, umjetnici, kulturni radnici i građani. Ovaj dio Europe i dalje proraduje traume uzrokovane ratom i poraćem. Cilj programa je stvaranje okvira u kojem će se pokušati kroz različite aktivnosti te razmjenu znanja i vještina, nadići podjele uzrokovane traumatičnim iskustvom rata.

Ovaj projekt zamišljen je kroz nekoliko aktivnosti i festivala. Jedan od njih je i Awakening Youth Festival koji okuplja mlade eksperimentalne glazbenike i umjetnike. Povezivanje dubrovačkih institucija i kulturnih radnika s crnogorskim dogodit će se na festivalu KotorArt u Kotoru. Također, ovaj projekt uključuje i bavljenje aktualnim političkim problemima poput migranata i migrantskog rada. Kroz aktivnost ON/OFF u suradnji civilnog sektora, institucija (Institut za migracije, Institut za razvoj i međunarodne odnose), Art-radionice Lazareti i redatelja dokumentarnih filmova kani se raditi na kvalitetnjem uključivanju sezonskih radnika u zajednicu, a posebice onih koji ne dolaze iz istog kulturnog konteksta pa su time dodatno izolirani.

konzularti

Referirajući se na bogatu trgovačku i diplomatsku povijest Dubrovačke Republike, ovim programom razvit će se komunikacijski kanali između Dubrovnika i ostatka svijeta stvaranjem svojevrsnih umjetničkih konzulata. Umjetnički konzulati bit će predstavljeni kroz postojeće umjetničke institucije i organizacije po svijetu koji će kao partneri surađivati na programu Dubrovnik 2020 u svojim kulturnim kontekstima, ali i kroz rezidencijalno sudjelovanje naših partnera u programu Dubrovnik 2020. Projekt će se razvijati u fazama dok se ne stvori mreža suradnje za Europsku prijestolnicu kulture, a polazišna točka te suradnje bit će poziv dubrovačkoj umjetničkoj dijaspori po Hrvatskoj i svijetu.

interakcija!

Ovim projektom istražuju se i pomiču ustaljene uloge u umjetničkom stvaranju i proizvodnji znanja. InterACT se bavi rušenjem mentalnih, fizičkih i političkih barijera koristeći participativne umjetničke i obrazovne forme, umjetničke intervencije, ali i izmeštanje visoko-umjetničke proizvodnje iz njenog stalnog mjesa recepcije. Neke od aktivnosti ovog programa su: 'prenošenje' produkcije visoke i reprezentativne umjetnosti poput Dubrovačkih ljetnih igara ili koncerata Dubrovačkog simfonijskog orkestra na periferiju gradskog područja, u naselja u kojima se inače ne konzumiraju takvi sadržaji. Aktivnošću Male škole arhitekture teži se srušiti razlike u proizvodnji znanja o arhitekturi, urbanizmu i prostoru da bi se razvile generacije koje će prostor promišljati ne kao mjesto za dodatnu ekstrakciju profit-a, nego kao zajednički prostor života i stvaranja.

grad=dnevni boravak

Ovaj projekt polazi od ideje kako bi javni prostor grada trebao biti dnevni boravak svih građana. Kroz manje akcije, intervencije ili performanse nastojao bi se stvoriti bar na kratko dojam dnevnog boravka, a s ciljem nekog dugoročnog promišljanja drugačijeg grada i drugačije iskorištenog javnog prostora. Primjeri akcija u okviru ovog projekta su: Melting Spot – resocijalizacija prostora unutar zidina organiziranjem kuhinje u zajednici, otvorenim predavanjima, performansima; Sail in Cinema – filmske večeri na otocima Elafita za tamošnju zajednicu koja mora doći do Grada da bi konzumirala kulturni sadržaj.

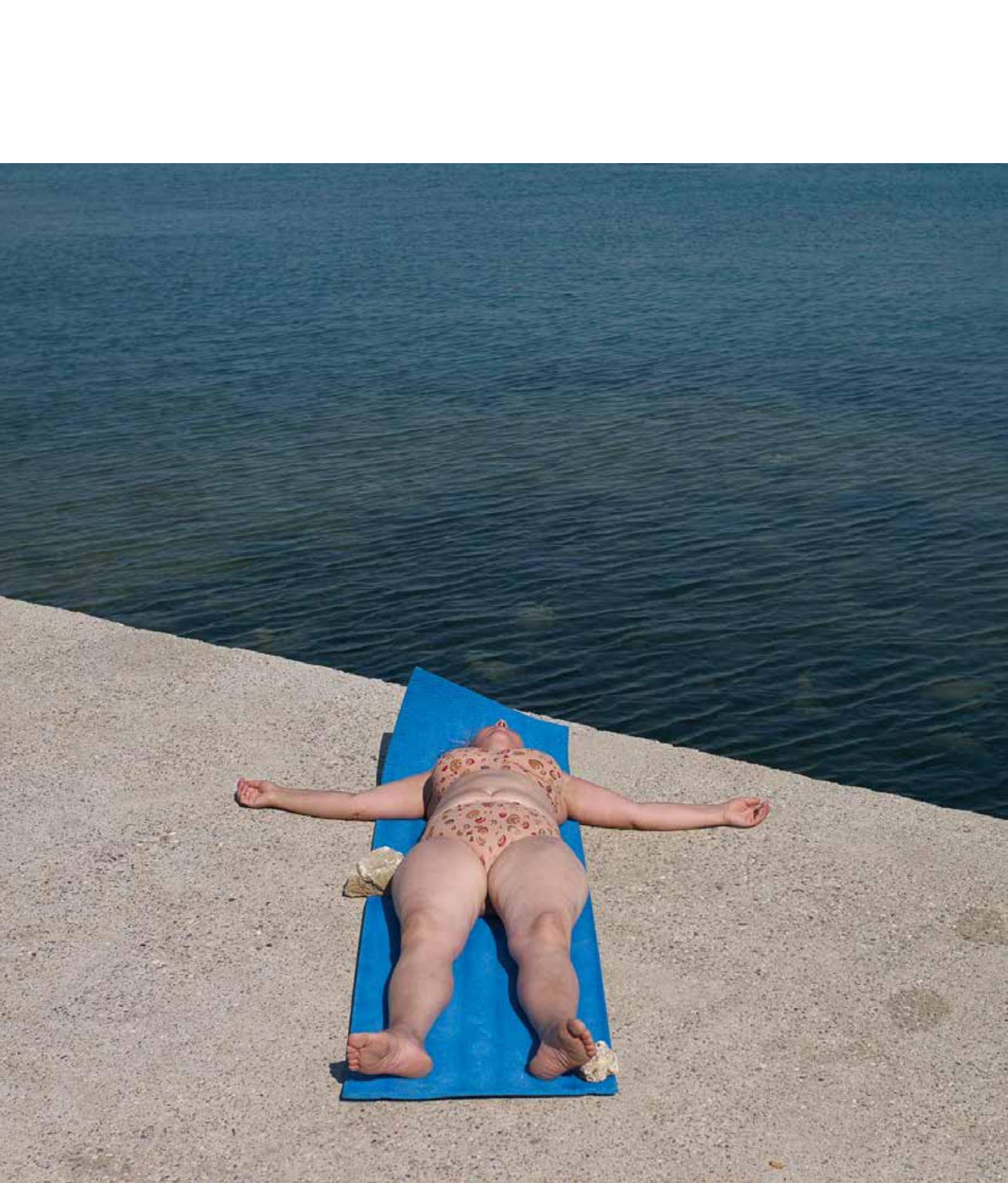

verdura

Cilj ovog projekta je podizanje svijesti o važnosti zaštite okoliša i uloge zajednice u tom procesu. Program se sastoji od obrazovnog dijela i radionica koji će pomoći članovima zajednice da čuju informacije o potencijalima njihovog neposrednog okoliša i da usvoje vještine kojima će te potencijale održivo i dugoročno koristiti. Jedna od tih aktivnosti je i radionica o stvaranju umjetničkih formi od otpada ili pak edukacija malih proizvođača organske hrane o inovativnim načinima proizvodnje i brizi o okolišu.

proizvedeno u dubrovniku

Ovim projektom teži se stvoriti platforma kojom se povezuju umjetnici, dizajneri, znanstvenici, tradicionalni obrtnici, proizvođači hrane i studenti. Tim objedinjavanjem različitih aktera iz različitih disciplina i područja proizvodnje nastoji se stvoriti potencijal za socijalno poduzetništvo i održivi razvoj. Made in Dubrovnik nudi mogućnost proizvođačima koji bi kroz rad sa stručnjacima različitih profila dobili spoznaje koje će doprinijeti njihovoj proizvodnji, dizajnu ambalaže i konačnom plasmanu na tržište. Time se stvara fuzija između različitih disciplina, različitih faz u procesu proizvodnje, ali i između tradicionalnih vještina i suvremenog pristupa njihovoj proizvodnji.

europa i europoljani: europsko državljanstvo, promjena razmjenom i vrijednosti kulture

Ivona Vlašić, *Horizonti*, serija fotografija
Art radionica Lazareti 2013.

FOTOGRAFIJA —

'Fotografije tako otvaraju pitanje što se događa kada zakoračimo u prostor koji poznajemo, ali je drugačiji, pomaknut, obrnut, slično onome kako prostore doživljavamo u snovima? Potom, što se događa kada

izjednačimo vremenske kategorije 'prije' i 'poslije' i stvorimo jedan hibridni 'sadašnji' trenutak? Je li melankolično-nostalgični naboј fotografija vapaj za nekim boljim vremenima, sjećanje na mediteranski joie de vivre koji gotovo da više i ne poznajemo u gužvama od kruzera i istodobnom odumiranju gradskog života?' (Rozana Vojvoda 2013.)

Gradani Hrvatske – najmlađe članice Europske unije – ne osjećaju se dijelom te zajednice zbog dugotrajnog i iscrpljujućeg procesa priključenja koje se konačno dogodilo u vrijeme najveće ekonomske i institucionalne krize EU-a. Dubrovnik kao Europska prijestolnica kulture pokušat će se okrenuti ovim problemima promovirajući europske vrijednosti i koncept **europskog kulturnog državljanstva** kao dinamičnog identiteta utemeljenog na održivom kulturnom sustvaranju. Pritom je svaki od naših programa postavljen kao kulturni odgovor na probleme s kojima se Europa trenutno suočava, a koji će predstavljati izazove i u njenoj budućnosti.

Program i projekti Dubrovnik 2020 bavit će se problemima suvremene Europe poput devastirajućeg ubrzanog razvoja i njegovih posljedica po okoliš (Verdura), velikim socijalnim razlikama između središta i periferije gradova, država i Europe u cjelini (Hidden City, Interact) te neuspjesima politika koje su nastojale uključiti građane (većinom imigrante) u procese političke i socijalne participacije (Hidden City) ili participacije u javnom prostoru (Living Room City). Svi ti procesi koji obilježavaju europsku suvremenost zajedno s okrenutošću isključivo prema Zapadu (ignorirajući turbulentne istočne, blisko-istočne ili južne krajeve) stvaraju određenu krizu identiteta (Made in Dubrovnik), ali isto tako i nove puteve koji će voditi na sve strane svijeta u potrazi za suradnjom, razmjenom i promjenom (Consularts).

Ovom kandidaturom namjeravamo se uključiti u rasprave o vrijednosti kulture i podjeli između intrinzičnog (kultura kao doprinos kvaliteti života, sloboda izražavanja itd.) i instrumentalnog (uloga kulture u ekonomskom razvoju, kreativne industrije itd.) shvaćanja kulture. Za Dubrovnik je ta dvojba od velikog značaja, odnosno pronalazak ravnoteže između ta dva ključna aspekta kulture. Konceptom Grad u nastanku želi se ponuditi održivi odgovor na ekonomističko shvaćanje kulture i eksploraciju kulturnih resursa u svrhu profita što je odlika suvremenog Dubrovnika.

promocija: dubrovnik u europi

Tri su stupa na kojima ćemo razvijati zanimanje europske javnosti za Dubrovnik 2020:

1. Kulturni sektor

Umjetnici i kulturni radnici iz Europe bit će nositelji velikog dijela projekata u sklopu Dubrovnika 2020 čime će poticati što veća vidljivost Dubrovnika među kulturnom javnosti i publikom u Europi. U tom smislu će posebice bitnu ulogu odigrati program Consularts preko kojeg će se dio programa Dubrovnik 2020 izvesti u gradovima diljem Europe.

2. Turizam

Iskoristiti postojeću turističku privlačnost Dubrovnika i tri milijuna posjetitelja koji godišnje prođu našim gradom, a da pritom mijenjamo njihovu ulogu koja je dosad bila isključivo jednokratno potrošačka – uključujući ih u sam program Dubrovnika 2020. Isto tako će se nastaviti raditi na razvoju projekata i modela koji će turiste i publiku privući u Dubrovnik i izvan turističke sezone.

3. PR i oglašavanje

- mrežno oglašavanje na kojem će raditi tim stručnjaka
- oglašavanje putem radija i televizije
- oglašavanje i promocija putem hrvatskih veleposlanstava i konzulata po svijetu

mreža suradnje i promocija

Grad Dubrovnik pozvao je sve gradove i općine Dubrovačko–neretvanske županije da svojim sudjelovanjem doprinesu kandidaturi Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture 2020. Dubrovačko–neretvanska županija i većina gradova i općina koji ju čine potpisali su Pismo namjere u kojem se obvezuju sudjelovati u pripremi planiranih projekata u slučaju da Dubrovnik osvoji naslov Europske prijestolnice kulture 2020., a u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima. Potpisnici su obećali podupirati i promicati inicijativu i ideju Europske prijestolnice kulture tijekom cijelog razdoblja pripreme i provedbe procesa kandidature Dubrovnika za naslov Europske prijestolnice kulture 2020. Posebice će promovirati Grad Dubrovnik te svojim projektima aktivno doprinositi kvaliteti kulturnih programa kandidature.

Grad Dubrovnik je uspostavio partnerske odnose s 11 gradova uključujući Ravennu, Ragusu, Veneciju (Italija), Graz (Austrija), Helsingborg (Švedska), Bad Homburg (Njemačka), Sarajevo (BiH), Rueil-Malmaison (Francuska), Monterey (SAD) i Sanya (Kina) te s jednim hrvatskim gradom – Vukovarom. Neka od ovih partnerstva rezultirala su dinamičnom kulturnom suradnjom i razmjenom. U svrhu kandidature za EPK kontakti s ovim sestrinskim gradovima su aktualizirani i svakako će biti važan čimbenik u izgradnji suradničke mreže programa Dubrovnik 2020.

Ostvareni su i kontakti s nekoliko gradova koji su već nosili titulu europske prijestolnice kulture ili će je nositi do 2020.: Riga, San Sebastian, Aarhus, Leeuwarden, Plovdiv, Matera i Valetta. U sljedećoj fazi kandidature ta partnerstva nastojat će se produbiti i ostvariti konkretni kanali suradnje umjetnika i kulturnih radnika iz ovih gradova s Dubrovnikom. Također se razgovaralo s irskim gradovima-kandidatima za titulu EPK koju će dijeliti s hrvatskim gradom 2020. godine.

Grad Dubrovnik je dio nekoliko međunarodnih mreža i organizacija koje se bave kulturom i baštinom:

- European Walled Towns (Europski utvrđeni gradovi)
- Europa Nostra
- Organization of World Heritage Cities (Organizacija gradova svjetske baštine)
- Forum of Adriatic-Ionian Cities (Forum jadransko-jonskih gradova)

Dubrovnik je kao kongresni grad bio domaćin mnogih međunarodnih simpozija iz područja

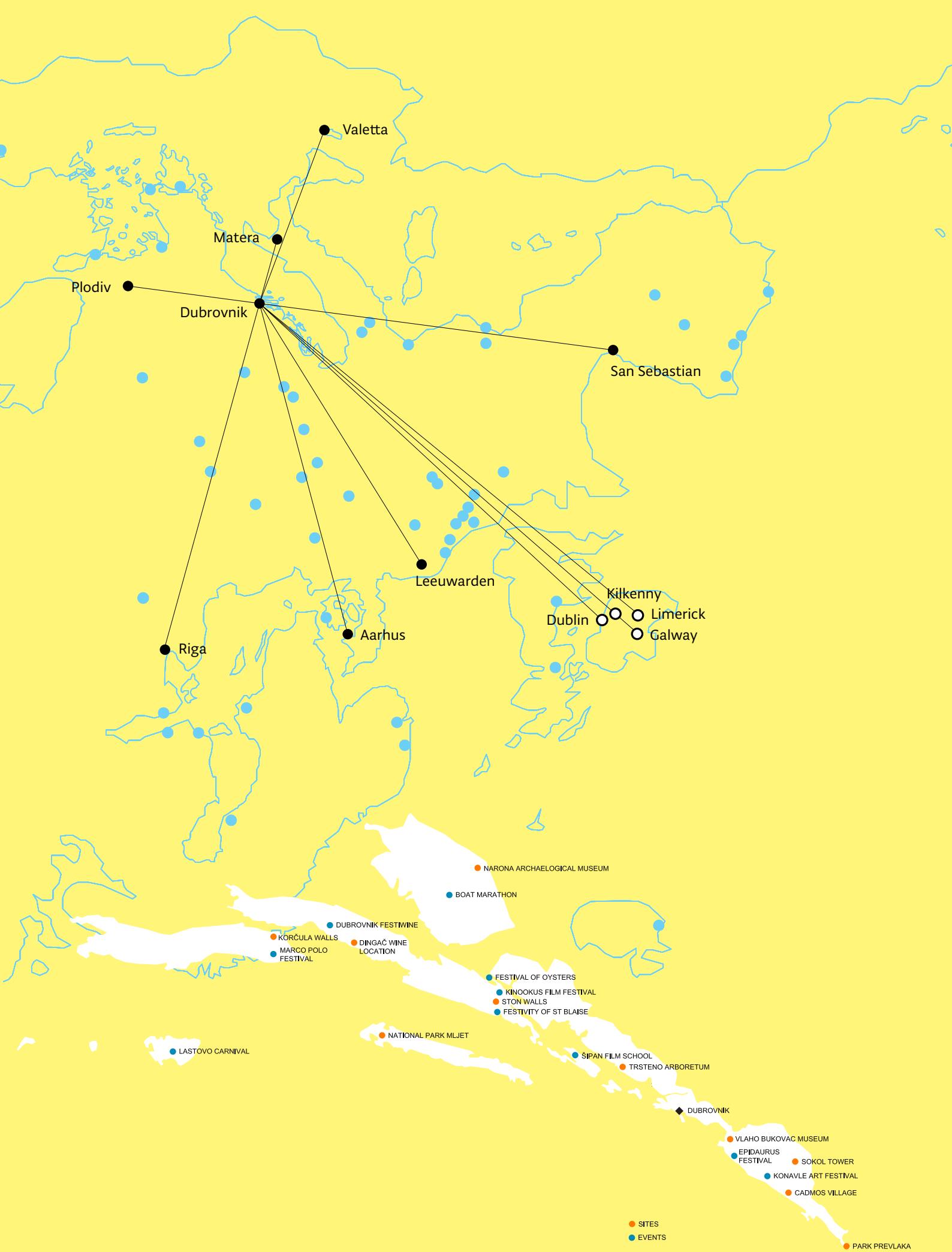
kulture, umjetnosti, kulturne baštine te humanistike i društvenih znanosti. Time je postao središte znanstvene i kulturne razmjene na što treba računati u daljnoj pripremi kandidature Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture 2020.

Kao opljaliv rezultat promicanja navedenih prioriteta i suradnje – tijekom kandidacijskog procesa ostvario se dijalog s gradom Osijekom. Dubrovnik i Osijek – dva grada smještena na krajnjim točkama Republike Hrvatske među i geopolitički izoliran prostor izvan Europske unije, što je istovremeno i najkraći put između ova dva grada. Put toliko obilježen svojom turbulentnom poviješću i geopolitičkim mijenjama izravno se odražavao na ljudske subbine i kulturu tog područja.

Ova dva grada, iako na prvi pogled toliko razdvojena, različita i nespojiva – ostvariti će partnerstvo kroz drugu fazu kandidature – a da bi odgovorili na sve paradokse vlastitog geopolitičkog, ekonomskog i kulturnog položaja – stvarajući most koji će 'svojevrsni' prazni, tzv. ne-EU prostor iskoristiti kao mjesto susreta, suradnje i ustvaranja, a ne nadilaženja, zaobilaženja i premoćivanja. U spajanju Dubrovnika i Osijeka – ne spajaju se samo kranje točke jedne države nego sve ono 'između' što naš kulturni prostor čini kompleksnim. Vrijeme je da ta kompleksnost postane prilika, a ne prepreka.

U sljedećoj fazi rada na kandidaturi, prioriteti će biti izgradnja nove i produbljivanje postojeće mreže suradnje, a sve to uz sljedeća načela:

- promoviranje različitih oblika suradnje u različitim područjima (književnost, glazba, izvedbene umjetnosti, film itd.)
- potpora mobilnosti (pojedinaca i organizacija)
- zalaganje za međunarodnu suradnju i međunarodne koprodukcije
- suradnja na području kulturne baštine (razmjena stručnjaka i novih tehnologija)
- poticanje suradnje između knjižnica i književnika
- podrška stvaranju suradnje između znanstvenika i umjetnika i razvijanje dijaloga među njima u Dubrovniku.

infrastruktura

Gradnja nove infrastrukture neće biti u srži dubrovačke kandidature za Europsku prijestolnicu kulture, ali će se zato raditi na obnovi i poboljšanju postojećih kapaciteta; infrastrukture, ali i ljudskih potencijala, samog umjetničkog programa u institucijama, a posebna će se pozornost usmjeriti prema novim načinima upravljanja kulturnim institucijama. U sljedećoj fazi razvoja nacrta i programa provest će se intenzivni razgovori s organizacijama i institucijama o tome na koji način najbolje iskoristiti kulturne kapacitete Dubrovnika za EPK 2020.

Pritom su dvije lokacije ključne za Dubrovnik 2020. Riječ je o postojećoj infrastrukturi koja tek treba dobiti svoju namjenu i biti nositelj velikog dijela programa Dubrovnik 2020: umjetničko-kultурно središte Umjetnička karantena Lazareti te razvojni projekt Rijeka Dubrovačka.

Lazareti

Lazareti su nedavno rekonstruirani i obnovljeni višenamjenski kompleks koji se sastoji od deset lada od kojih pet već ima svoju svrhu i korisnike (Art-radionica Lazareti, Kazalište Lero, Deša, Folklorni ansambl Lindo). Ostalih pet lada prilagođenih izvedbama, izložbama i predavanjima još nema svoju namjenu, ali će biti mjesto odvijanja važnog dijela programa Dubrovnik 2020.

Programski inkubator u suradnji s Gradom intenzivno radi na određivanju dugoročnog plana i programa upravljanja Lazaretima. Za sada su sljedeći programi zamišljeni kao dio Lazareta:

1. Kreativna zajednica

Mjesto integracije zajednice koju se obrazuje i informira o kreativnim industrijama i socijalnom poduzetništvu te kroz različite aktivnosti obogaćuje novim vještinama i znanjima. Pritom će korisnici biti socijalne skupine poput umirovljenika i nezaposlenih te umjetnici i dizajneri.

2. Rezidencijalni atelje + Pop-up muzej

Rezidencijalni prostor koji će prije svega biti iskorišten za dio programa Dubrovnik 2020. Dio prostora bit će izlog za pop-up muzeje i privatne kolekcije.

Razvojni projekt Rijeke Dubrovačke

Područje Rijeke Dubrovačke, koje čini četvrtinu cjelokupnog stanovništva Grada, obiluje zelenim površinama i devastiranim renesansnim ljetnikovcima. Jedan od tih ljetnikovaca je i ljetnikovac Gučetić koji je trenutno u procesu rekonstrukcije i obnove u višenamjenski kulturni centar – s javnim vrtom i kinom na otvorenom. Njegov će program biti okrenut isključivo zajed-

3. Inovacijski laboratorij

Prostor će biti rezerviran za laboratorij u sklopu kojeg će se raditi na inovativnim formama umjetničkog izražavanja te istraživati nove tehnologije i medije kao sredstva drugačijeg umjetničkog izričaja.

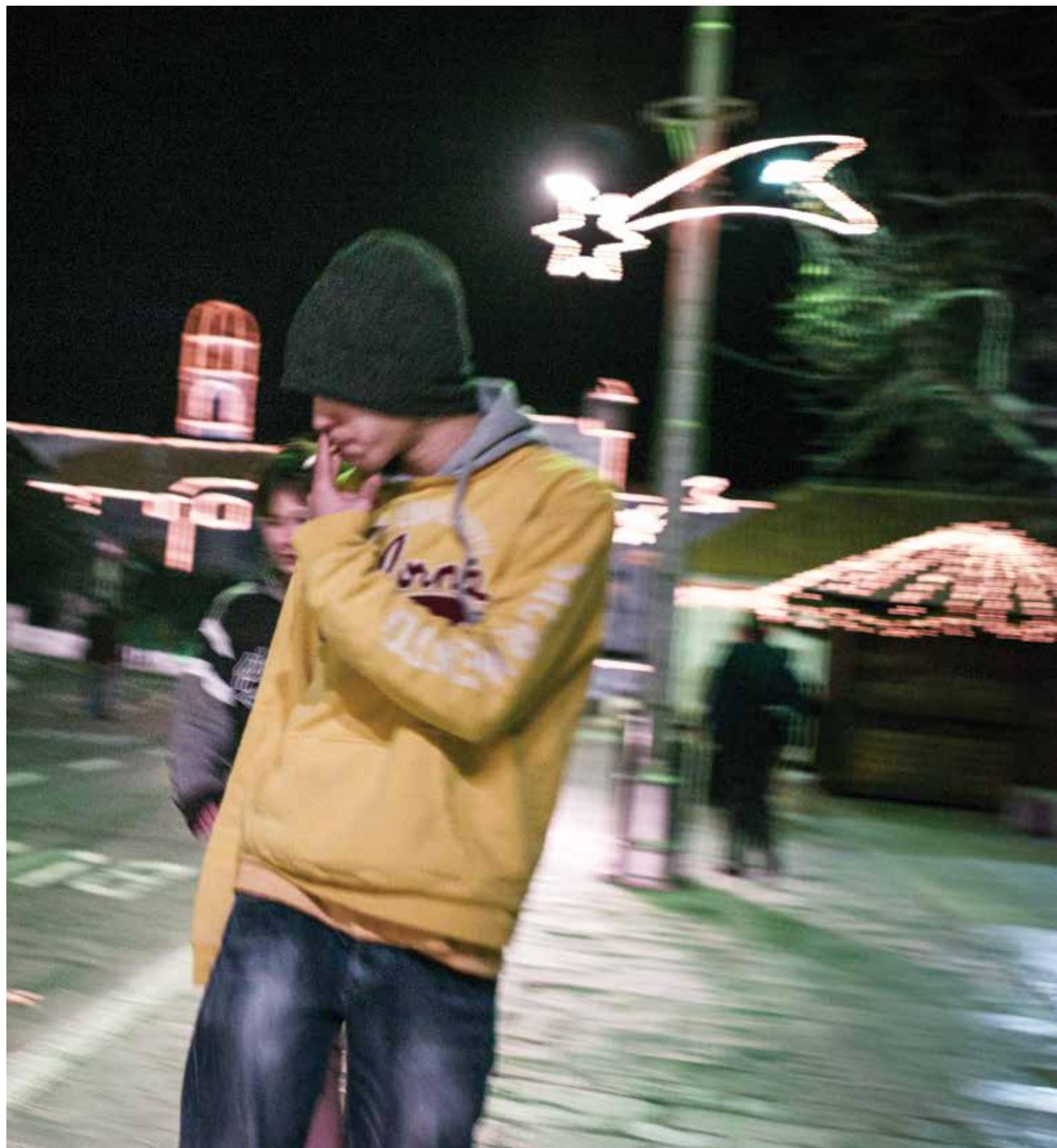
4. Multimedijalni prostor za izvedbe i pokuse

Ovaj će se prostor koristiti za eksperimentalne izložbe i izvedbe te kao prostor suradnje i rada umjetničkog inkubatora Dubrovnik 2020.

Načela kojima će biti vođen umjetnički program Lazareta su sljedeća:

- umjetničko vodstvo
- kreativnost
- stručnost
- obrazovanje
- inkluzivnost
- održivost
- internacionalnost
- horizontalna integriranost
- okrenutost zajednici
- tehnologija
- novi mediji

nici, njenom razvoju i kulturnim potrebama. Načela kojima će biti stvaran program u Ljetnikovcu bit će: uključenost zajednice, kulturna demokracija, osnaživanje građana te razvoj publike. Također će se u sklopu ovog razvojnog projekta od nekadašnje tvornice Komolac napraviti 'kulturna tvornica', koja će služiti mlađima za umjetničko obrazovanje i izražavanje.

grad nastaje

Sažetak kandidacijske knjige koji ste pročitali, samo je početak procesa grada u nastanku; prvi korak na tom putu. Reći ćete naivan, možda hrabar, preambiciozan ili pak nedovoljno sveobuhvatan – ali svakako nužan. Ovo je prva rečenica u odgovoru na preubrzan razvoj Dubrovnika, koji nije usmjeren prema boljoj budućnosti nego se isključivo mjeri trenutnim i kratkoročnim dobitkom.

Kroz EPK 2020 želimo ponuditi Dubrovniku drugačiju kulturu, a onda i drugačiji model grada. Paralelno Evropi nudimo drugačiji model europske prijestolnice kulture koja se nemalo puta pokazala neadekvatnim projektom – upravo se vođeći načelom brze izgradnje kapaciteta, pritom ne stvarajući novi socijalni kontekst i nove zajednice koje odgovaraju na nove socijalne i kulturne izazove potrebe građana.

U sljedećoj fazi rada na kandidaturi Dubrovnika za naslov Europske prijestolnice kulture 2020, ključno će biti uključivanje zajednice u sam proces i program. Cilj suradnje i sustvaranja s našim sugra-

đanima – stalnim, privremenim i povremenim – stvaranje je održivog programa koji će stremiti budućnosti i stvaranju novog konteksta za zajednicu i sve njenе dionike: djecu i mlade, građane treće dobi, privremene stanovnike – turističke radnike, male obrtnike, poljoprivrednike, aktiviste, umjetnike i kulturne radnike – ali i turiste.

Grad nastaje, ali samo s vama!

KONTAKT

Ured za pripremu
kandidature Dubrovnika
za Europsku prijestolnicu
kulture 2020.

Dubrovačke ljetne igre
Od Sigurate 1
info@dubrovnik2020.hr
M: +38591323455

snoopdogg

FOLI

33.2k likes

snoopdogg GAmes of thrones. !!

view all 556 comments

elenadope Croatia my country 🇭🇷

alyssa_cornejo @marianasux

philippaariadne @chiara_clarke

sallisksladey @mikeyslade

janasiokos @kostasiokos @josegapris

marstekeste I died @oscarmunyuthe

oscarreynberg Kom till skolan
@mars_tekeste

marstekeste HAHAHHAHHAHA
@oscarmunyuthe

oscarreynberg Waddup doe
@mars_tekeste

oscarreynberg Svara då @mars_tekeste

marstekeste Waddup doe, är du ute?
@oscarmunyuthe

oscarreynberg Nej inte än, ska ut sna
doe kom @mars_tekeste

Log in to like or comment.

Snoop Dog,
Instagram objava
2014.

PRESLIKA EKRANA—

Ivan Kožarić, Stog sijena, 1996.

SKULPTURA —
Izložba Otok, Art radionica Lazareti i Institut
za suvremenu umjetnost Zagreb (scCA Zagreb)
1996.

'... tvrdom kamenu kontrapunktirano je mehani
materijal sijena, stoljetnoj trajnosti Grada nešto
efemerno i propadivo, skromna rustika zapravo
je pojačala urbano gizdavost. Miris sijena, pak,
unio je ideju prostora, širine, razahvio tvrdutu,
klaustrofobnu opasnost moćnim zidovima.'
(Antun Maračić, Otok, 1996.)

DUBROVNIK
DUBROVNIK
DUBROVNIK
DUBROVNIK

Candidate for
European Capital
of Culture 2020

